

pracownia konserwacji zabytków
Maria Osielczak

NIP 547-125-79-71
43-300 Bielsko- Biała
ul. Pułaskiego 6
tel. 606 630 951

**OPRACOWANIE: PROGRAM KONSERWACJI I ODTWORZENIA STOLARKI OKIENNEJ
I DRZWIOWEJ**

**OBIEKT: BUDYNEK TEATRU IM. A. MICKIEWICZA W CIESZYNIE
PL. TEATRALNY 1**

**INWESTOR: URZĄD MIEJSKI W CIESZYNIE
RYNEK 1
43-400 CIESZYN**

1. KARTA TYTUŁOWA

- nazwa obiektu: Teatr im. Adama Mickiewicza w Cieszynie, stolarka okienna i drzwiowa
- adres: 43-400 Cieszyn, pl. Teatralny 1
- autor: - Ferdynand Fellner i Hermann Helmer
- czas powstania: 1909r
- dane dotyczące prac konserwatorskich: program konserwacji i odtworzenia stolarki okiennej i drzwiowej w budynku Teatru im. A. Mickiewicza w Cieszynie
- forma ochrony prawnej: wpisany do wojewódzkiego rejestru zabytków pod nr rej. A-542/87 z 15.10.1987 r.
- inwestor: Gmina Cieszyn
- autor dokumentacji: Maria Osiełczak

2. HISTORIA OBIEKTU¹

„Pomysł budowy teatru w Cieszynie narodził się już pod koniec XIX wieku, jednak dopiero 26 marca 1902 roku plan budowy zaczął być realny. Tego dnia odbyło się zebranie w sprawie budowy teatru, zwołane na wniosek rajcy gminy Franza Bartha. W niecały miesiąc później odbyło się z kolei zebranie założycielskie Towarzystwa Budowy Teatru, do którego przystąpiło 250 osób. Towarzystwo chcąc pozyskać fundusze na budowę gmachu wystąpiło z listem do mieszkańców Cieszyna z prośbą o wsparcie. W tym celu m.in. w sklepach i gospodach ustawiono skarbonki na datki. W pierwszym roku działalności zebrano 100 tys. koron, natomiast po pięciu latach budżet na realizację założonego planu stanowił 200 tys. koron, co stanowiło połowę całkowitego kosztu budowy. Podjęto mimo to decyzję o rozpoczęciu prac.

Teatr zdecydowano się zbudować na terenie najstarszego centrum wczesnośredniowiecznego Cieszyna. Budowę i wykonanie planu architektonicznego powierzono znanej wiedeńskiej spółce Fellner & Helmer. Z tego też względu 27 maja 1909 roku Hermann Helmer przyjechał do Cieszyna, by dokonać inspekcji prac na Placu Koszarowym. Po akceptacji prac przez Helmera, Towarzystwo Teatralne wystąpiło do miasta z oficjalną prośbą o wyrażenie zgody na budowę teatru. 6 lipca 1909 dokonano pierwszego symbolicznego wykopu. Obecni podczas inauguracji byli Franz Barth – przewodniczący Towarzystwa Teatralnego, Eugen Fulda i Alfred Schimtt, architekci oraz liczne grono mieszkańców Cieszyna.

19 września 1910 roku odbyła się urzędowa kolaudacja gmachu, natomiast uroczystego otwarcia dokonano 24 września. Podczas inauguracji oprócz wystawienia sztuki pt: *Fale morza i miłości* z przemówieniami wystąpili m.in. Hermann Helmer i Franz Barth – przewodniczący Towarzystwa Budowy Teatru. W trakcie uroczystości podkreślono, że nowy teatr będzie wyłącznie teatrem niemieckim i nigdy z jego sceny nie padnie polskie słowo. Wówczas nikt nie przypuszczał, że 10 lat później, dokładnie 14 grudnia 1920 roku na scenie teatru cieszyńskiego odbędzie się pierwsze przedstawienie po polsku. Zespół Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie

¹ Historia obiektu- cytaty ze strony www.theatre-architecture.com

pokazał *Zemstę* Aleksandra Fredry. Trudna sytuacja finansowa teatru po I wojnie światowej (m.in. zmniejszenie dotacji) zmusiła niemieckie kierownictwo do szukania partnera w kwestii współdzielenia kosztów utrzymania budynku. Do umowy przystąpiło Towarzystwo Teatru Polskiego w Cieszynie i dzięki temu możliwym się stało wystawianie sztuk po polsku na deskach gmachu autorstwa spółki Fellner & Helmer.

Nowo otwarty teatr o kubaturze 16944 m³ i pięciu kondygnacjach wybudowany został w stylu późnego wiedeńskiego baroku. Szczególną uwagę zwracała siedmioosiowa fasada główna z trójkątnym ryzalitem. Gzyms „w części ryzalitowej ukoronowany został naczółkiem, wypełnionym nerkowo ukształtowanym oknem oraz płaskorzeźbą w postaci liści, wici roślinnych, rocaille. Nad oknem umieszczono motyw liry oplecionej wicią jako atrybutu Apollina. Całość budynku uwieczono wysokim, łamanym dachem z lukarnami oraz wieżyczką”.

Wnętrze teatru urządzono w trzech kolorach: białym, złotym i czerwonym. Sztukaterie w kształcie liści, muszli czy pawich ogonów zamieszczono przede wszystkim na suficie i obramowaniu sceny. Portal sceny wykończono maską Melpomeny. „Wnętrze teatralnego gmachu rozwiązano niezwykle funkcjonalnie, z zachowaniem przejrzystości układu komunikacyjnego. Po bokach owalnego westybulu umieszczono klatki schodowe prowadzące na pierwsze i drugie piętro. Na wprost wejścia umiejscowiono kasę biletową, po jej bokach znalazły się wejścia do korytarza okalającego widownię. Z korytarza prowadziło dziesięć drzwi na widownię oraz do łóż proscenicznych. (...) Teatr dysponował 770 miejscami, zarówno siedzącymi, jak i stojącymi (parter, cztery rzędy miejsc stojących na II balkonie dla klakierów)...”. Nie zapomniano także o fosie orkiestrowej i zadbano o dobrą akustykę w teatrze. Szept ze sceny słyszalny jest w dziewiątym rzędzie II balkonu. Punkt najlepszej słyszalności, obliczony wg architektów, mieści się w piątym rzędzie na parterze.

W czasie II wojny światowej i latach okupacji przeprowadzono pierwszy od otwarcia generalny remont budynku. Wówczas zamontowano scenę obrotową i żelazną kurtynę. „Po wyzwoleniu Cieszyna (3 V 1945 roku), teatr zamiennie pozostawał w administracji Teatru Polskiego w Bielsku-Białej oraz władz miasta Cieszyna. Teatr prowadził ożywioną działalność impresaryjną i prezentował wszystkie spektakle, które w swoim repertuarze posiadał teatr bielski. Od 1993 r.oku Teatr im. Adama Mickiewicza pozostaje pod zarządem Miasta Cieszyna”.

Literatura i materiały źródłowe²

Archiwalia:

1. Archiwum Państwowe w Katowicach. Oddział w Cieszynie. Zespół: Akta Miasta Cieszyna; Zespół: Deutscher Theaten/erein Teschen 1910–1939.
2. Książnica Cieszyńska
3. Muzeum Śląska Cieszyńskiego
4. Odezwa o wsparcie dla idei budowy teatru w Cieszynie, Książnica Cieszyńska

² Literatura i materiały źródłowe za www.theatre-architecture.com

5. Statut Ciszyńskiego Towarzystwa Budowy Teatru z 1902 roku, Książnica Ciszyńska

Literatura:

1. Brzeski H., *Teatr Polski Ośrodka Bielsko-Cieszyn*, [w:] „Zaranie Śląskie” 1947, z. 1-2.
2. *Ciszyński Teatr im. A. Mickiewicza wczoraj i dziś*, red. F. Glajc, K. Okrzesik, Cieszyn 1979.
3. Fołtyn J., *Teatr im. A. Mickiewicza*, „Ciszyński Rocznik Muzealny” 1970-1971, red. R. Mrózek, Cieszyn 1972.
4. Glajc Franciszek, *Rzecz o ciszyńskim teatrze*, Cieszyn 1995.
5. Gołębiowski K., Mrózek R., *Życie kulturalno-umysłowe* [w:] *Cieszyn. Zarys rozwoju miasta i powiatu*, Katowice 1979.
6. Iwanek W., *Architektura historyzmu i secesji w Cieszynie (Próba zarysu)*, [w:] *Z dziejów sztuki Górnego Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego*, Katowice 1982.
7. Pindór M., *Teatr w Cieszynie i jego stulecie dzieje (1910-2010)*, Wydawnictwo Logos Press, Cieszyn 2010.
8. Spyra J., *Teatr w Cieszynie*, „Wiadomości Ratuszowe” z dn. 6 V, 20 V, 3 VI, 17 VI 2005 r.
9. *Świecka architektura Cieszyna*, „Rocznik Ciszyński” III, Cieszyn.
10. *X-lecie Państwowego Teatru Polskiego Bielsko-Cieszyn 1945-1955*, Bielsko-Biała 1955.

3. OPIS

W budynku występuje kilkanaście rodzajów okien. W większości są to okna oryginalne, o dużym stopniu zużycia. Przeprowadzane były bieżące konserwacje, naprawy, malowanie, do tej pory nie wykonano jednak gruntownego remontu stolarki. Obecnie okna w większości utraciły swe właściwości izolacyjne i cieplne. Ze względu na wagę obiektu i fakt, że okna stanowią integralną część projektowanego założenia dążyć należy do zachowania maksymalnie dużego zakresu stolarki. Wymienić należy elementy całkowicie zdeintegrowane oraz okna których nie da się naprawić, uzupełnić metodami stolarskimi.

Okna są bardzo ważnym elementem kompozycji elewacji zabytkowego budynku. Wykonane z drewna, które nie jest odporne na działanie zmiennych warunków atmosferycznych, szybciej niż pozostałe elementy wystroju zewnętrznego ulegają zniszczeniu, a ich forma i konstrukcja musi uwzględniać nie tylko funkcje użytkowe (np. ochrona cieplna, przepuszczalność światła), ale także powinna odpowiadać panującym prądom estetycznym. Wszystkie te czynniki sprawiają, że dawne okna są szczególnie narażone na zniszczenie i wymianę. Okna, podobnie jak inne elementy wystroju, posiadają wartości zabytkowe i dlatego powinny podlegać ochronie. Budynek teatru posiada okna projektowane specjalnie dla niego, wymiana substancji zabytkowej wiąże się z utratą wartości historycznych. Dlatego dążyć należy do zachowania jak największej ilości oryginalnych okien, dokonać niezbędnych napraw, wymieniać jedynie te okna, których stan zachowania nie pozwala na konserwację.

OKNO NR 1

Okna we foyer na poziomie I piętra

Po cztery okna umieszczone symetrycznie po obu stronach budynku na elewacjach bocznych, na piętrze. Krosna zewnętrzne zwieńczone łukiem wklęsło wypukłym,. Ten kształt odpowiada profilowi zwieńczenia opaski okiennej na elewacji . Kwatery wewnętrzne zamknięte w kształcie prostokąta.

Okno skrzynkowe, ośmiokwaterowe, podzielone ślemieniem i słupkami, czternastopolowe podzielone szczeblinkami. Skrzydła zewnętrzne górne podzielone są szczeblinkami na cztery pola. W skrzydłach wewnętrznych ten podział nie występuje. Ślemię ozdobione profilowanym wałkiem, słupki półokrągłe z rowkiem. Ramy okienne od strony wewnętrznej profilowane, z rowkiem, od strony zawiasów zakończone półokrągło. Klamki mosiężne, mechanizmy, zaczepy oryginalne. Okna zamykane mechanizmem zasuwnic.

Stan zachowania- okna zachowane w złym stanie, na powierzchni widoczne wielokrotne, łuszczące się przemalowania, ramiaki, słupki i ślemiona zewnętrzne uległy znacznej destrukcji. Ramiaki wewnętrzne i zewnętrzne bardzo wypaczone, odkształcone. W części dolnej (dolne krawędzie ramiaków, parapet, szczególnie zewnętrzna dolna krawędź krosna) okno uległo prawie całkowitej destrukcji. Zniszczenia spowodowane są odkształceniem okapników, destrukcją drewna na połączeniu ramiaków i okapników, zlewaniem i gromadzeniem się wody. Drewno jest zniszczone, zbutwiałe, na powierzchni widoczny rozpad pryzmatyczny. Mocowania ramiaków i krosien są rozszczelnione, w miejscach łączenia duże ubytki. Mechanizm zasuwnic działa, jednak odkształcenie okien jest tak duże, że pręty zasuwnic nie mogą wejść w gniazda. Skrzydła okienne są mocno wypaczone, widoczne odchylenia, odkształcenia w pionie, pomiędzy słupkami i skrzydłami pojawia się widoczna kilkumilimetrowa szczelina, podobnie odkształcenia widoczne są w poziomie pomiędzy szprosami a skrzydłami.

OKNO nr 2,4,14,14a,14b

Okna w klatce schodowej na poziomie I piętra

Po cztery okna umieszczone symetrycznie po obu stronach elewacji frontowej, na piętrze obejmują dwa poziomy klatki schodowej, z tego powodu są szczególnie trudne do konserwacji, otwierania, pielęgnowania. Krosna zewnętrzne zwieńczone łukiem wklęsło wypukłym,. Ten kształt odpowiada profilowi zwieńczenia opaski okiennej na elewacji. Kwatery wewnętrzne zamknięte w kształcie prostokąta. Dwa okna, które są podzielone przez schody mają inną budowę skrzydeł wewnętrznych. Skrzydła górne i dolne dopasowane kształtem do schodów. Okno skrzynkowe, ośmiokwaterowe, podzielone ślemieniem i słupkami, szesnastopolowe podzielone szczeblinkami. Ślemię ozdobione profilowanym wałkiem, słupki z wklęsłym fazowaniem. Ramy okienne od strony wewnętrznej profilowane, z rowkiem, od strony zawiasów zakończone półokrągło. Klamki mosiężne, mechanizmy, zaczepy oryginalne. Okna zamykane mechanizmem zasuwnic.

Stan zachowania- okna zachowane w bardzo w złym stanie, na powierzchni widoczne wielokrotne, łuszczące się przemalowania, ramiaki, słupki, ślemiona zewnętrzne uległy znacznej destrukcji. Ramiaki wewnątrz i zewnętrzne bardzo wypaczone, odkształcone, W części dolnej (dolne krawędzie ramiaków, parapet, szczególnie zewnętrzna dolna krawędź krosna) okno uległo prawie całkowitej destrukcji. Zniszczenia spowodowane są odkształceniem okapników, destrukcją drewna na połączeniu ramiaków i okapników, zlewaniem i gromadzeniem się wody. Drewno jest zniszczone, zbutwiałe, na powierzchni widoczny rozpad pryzmatyczny. Mocowania ramiaków i krosien są rozszczelnione, w miejscach łączenia duże ubytki. Mechanizm zasuwnic działa, jednak odkształcenie okien jest tak duże, że pręty zasuwnic nie mogą wejść w gniazda. Okna dociskane są kawałkami drewna. Skrzydła okienne są mocno wypaczone, widoczne odchylenie, odkształcenia w pionie, pomiędzy słupkami i skrzydłami pojawia się widoczna kilkumilimetrowa szczelina, podobnie odkształcenia widoczne są w poziomie pomiędzy szprosami a skrzydłami. Okna wypadają przy próbie otwierania.

OKNO NR 3

Okno na poziomie I piętra

Po jednym oknie na elewacjach bocznych. Okno pojedyncze, krosnowe, jednoskrzydłowe, ośmiopolowe, podzielone szczeblinkami. Ramy okienne od strony wewnętrznej profilowane, z rowkiem, od strony zawiasów zakończone półokrągło. Klamki mosiężne, mechanizmy, zaczepy oryginalne

Stan zachowania- okna zachowane w dość dobrym stanie, na powierzchni widoczne wielokrotne, łuszczące się przemalowania, kity. Skrzydło nie jest mocno odkształcone, prawdopodobnie dlatego, że niewielkie okno jest zasłonięte szeroką szpaletą okienną. Drewno części zewnętrznej jest zdeintegrowane, osłabione, brak ubytków. Mechanizm zamykania działa.

OKNO NR 4 – omówione z oknem nr 2, 14, 14a, 14b

OKNO NR 5

Okno na poziomie II piętra

Po trzy okna na elewacjach bocznych, w formie położonego prostokąta, od zewnątrz ozdobione owalnymi uszakami na ścianach bocznych i łukowatymi szczeblinkami dzielącymi pole skrzydła zewnętrznego. Okno podwójne, skrzynkowe, dwuskrzydłowe, sześciopolowe podzielone szczeblinkami. Ramy okienne od strony wewnętrznej profilowane, z rowkiem, od strony zawiasów zakończone półokrągło. Klamki mosiężne, mechanizmy, zaczepy oryginalne

Stan zachowania- okna zachowane w dość dobrym stanie, na powierzchni widoczne wielokrotne, łuszczące się przemalowania, kity. Skrzydło nie jest mocno odkształcone, prawdopodobnie dlatego, że niewielkie okno jest zasłonięte szeroką szpaletą okienną. Drewno części zewnętrznej jest zdeintegrowane, osłabione, brak ubytków. Mechanizm zamykania działa.

OKNO NR 6

Okno na poziomie II piętra

Po dziewięć okien na elewacjach bocznych, w formie położonego prostokąta,. Okno podwójne, skrzynkowe, czterokrzydłowe ze słupkiem, szesnastopolowe podzielone szczeblinkami. Ramy okienne od strony wewnętrznej profilowane, z rowkiem, od strony zawiasów zakończone półokrągło. Klamki mosiężne, mechanizmy, zaczepy oryginalne

Stan zachowania- okna zachowane w złym stanie, na powierzchni widoczne wielokrotne, łuszczące się przemalowania, kity. Skrzydła odkształcone, słupki zdeintegrowane. Drewno części zewnętrznej jest zdeintegrowane, osłabione, widoczne ubytki drewna i kitów. Mechanizm zamykania działa.

OKNO NR 7

Okna na poziomie I piętra

Po cztery okna umieszczone symetrycznie po obu stronach budynku na elewacjach bocznych, na piętrze

Okno skrzynkowe, ośmiokwaterowe, podzielone ślemieniem i słupkami, czternastopolowe podzielone szczeblinkami. Skrzydła zewnętrzne górne podzielone są szczeblinkami na cztery pola. W skrzydłach wewnętrznych ten podział nie występuje. Ślemię ozdobione profilowanym wałkiem, słupki półokrągłe z rowkiem. Ramy okienne od strony wewnętrznej profilowane, z rowkiem, od strony zawiasów zakończone półokrągło. Klamki mosiężne, mechanizmy, zaczepy oryginalne. Okna zamykane mechanizmem zasuwnic.

Stan zachowania- okna zachowane w złym stanie, na powierzchni widoczne wielokrotne, łuszczące się przemalowania, ramiaki, słupki, ślemiona zewnętrzne uległy znacznej destrukcji. Ramiaki wewnętrzne bardzo wypaczone, odkształcone. Drewno jest zniszczone, na powierzchni widoczny rozpad pryzmatyczny. Mocowania ramiaków i krosien są rozszczelnione, w miejscach łączenia duże ubytki. Mechanizm zasuwnic nie działa dobrze, dolne pręty nie wysuwają się w górnych odkształcenie okien jest tak duże, że pręty zasuwnic nie mogą wejść w gniazda. Skrzydła okienne są mocno wypaczone, widoczne odkształcenia w pionie, pomiędzy słupkami i skrzydłami pojawia się widoczna kilkumilimetrowa szczelina, podobnie odkształcenia widoczne są w poziomie pomiędzy szprosami, a skrzydłami.

OKNO NR 8

Okna na poziomie parteru

Cztery okna umieszczone na elewacji bocznej, północnej,

Okno skrzynkowe, ośmiokwaterowe, podzielone ślemieniem i słupkami, czternastopolowe podzielone szczeblinkami. Skrzydła zewnętrzne górne podzielone są szczeblinkami na cztery pola. W skrzydłach wewnętrznych ten podział nie występuje. Ślemię ozdobione profilowanym wałkiem, słupki półokrągłe z rowkiem. Ramy okienne od strony wewnętrznej profilowane, z rowkiem, od strony zawiasów zakończone półokrągło. Zasówki mosiężne, mechanizmy, zaczepy oryginalne. Okna zamykane mechanizmem zasuwnic.

Stan zachowania- okna zachowane w złym stanie, na powierzchni widoczne wielokrotne, łuszczące się przemalowania, ramiaki, słupki, ślemiona zewnętrzne uległy znacznej destrukcji. Ramiaki wewnątrz bardzo wypaczone, odkształcone. W części dolnej (dolne krawędzie ramiaków, parapet, szczególnie zewnętrzna dolna krawędź krosna) okno uległo całkowitej destrukcji. Zniszczenia spowodowane są odkształceniem okapników, destrukcją drewna na połączeniu ramiaków i okapników, zlewaniem i gromadzeniem się wody. Drewno jest zniszczone, na powierzchni widoczny rozpad pryzmatyczny. Ościeżnice nadają się do wymiany, podobnie jak skrzydła. Mocowania ramiaków i krosien są rozszczelnione, w miejscach łączenia duże ubytki. Mechanizm zasuwnic nie działa dobrze, dolne pręty nie wysuwają się w górnych odkształcenie okien jest tak duże, że pręty zasuwnic nie mogą wejść w gniazda. Skrzydła okienne są mocno wypaczone, widoczne odkształcenia w pionie, pomiędzy słupkami i skrzydłami pojawia się widoczna kilkumilimetrowa szczelina, podobnie odkształcenia widoczne są w poziomie pomiędzy szprosami, a skrzydłami. Dodatkowo skrzydła są opadnięte, przy próbie otwierania wypadają.

OKNO NR 9

Okna na poziomie parteru, I i II piętra na elewacji tylnej.

Okno skrzynkowe, ośmiokwaterowe, podzielone ślemieniem i słupkami. Ślemię ozdobione profilowanym wałkiem, słupki półokrągłe z rowkiem. Ramy okienne od strony wewnętrznej profilowane, z rowkiem, od strony zawiasów zakończone półokrągło. Zasówki mosiężne, mechanizmy, zaczepy oryginalne. Okna zamykane mechanizmem zasuwnic.

Stan zachowania- okna zachowane w złym stanie, na powierzchni widoczne wielokrotne, łuszczące się przemalowania, ramiaki, słupki, ślemiona zewnętrzne uległy znacznej destrukcji. Ramiaki wewnątrz bardzo wypaczone, odkształcone. W części dolnej (dolne krawędzie ramiaków, parapet, szczególnie zewnętrzna dolna krawędź krosna) okno uległo całkowitej destrukcji. Zniszczenia spowodowane są odkształceniem okapników, destrukcją drewna na połączeniu ramiaków i okapników, zlewaniem i gromadzeniem się wody. Drewno jest zniszczone, na powierzchni widoczny rozpad pryzmatyczny. Ościeżnice nadają się do wymiany, podobnie jak skrzydła. Mocowania ramiaków i krosien są rozszczelnione, w miejscach łączenia duże ubytki. Mechanizm zasuwnic nie działa dobrze, dolne pręty nie wysuwają się w górnych odkształcenie okien jest tak duże, że pręty zasuwnic nie mogą wejść w gniazda. Skrzydła okienne są mocno wypaczone, widoczne odkształcenia w pionie, pomiędzy słupkami i skrzydłami pojawia się widoczna kilkumilimetrowa szczelina, podobnie odkształcenia widoczne są w poziomie pomiędzy szprosami, a skrzydłami. Dodatkowo skrzydła są opadnięte, przy próbie otwierania wypadają.

OKNO NR 10

Okno na poziomie parteru

Po jednym oknie na elewacjach bocznych. Okno pojedyncze, owalne, krosnowe, jednoskrzydłowe, czteropolowe, podzielone szczeblinkami. Ramy okienne od strony wewnętrznej profilowane, z rowkiem, od strony zawiasów zakończone półokrągło. Klamki mosiężne, mechanizmy, zaczepy oryginalne

Stan zachowania- okna zachowane w dość dobrym stanie, na powierzchni widoczne wielokrotne, łuszczące się przemalowania, kity. Skrzydło nie jest mocno odkształcone, prawdopodobnie dlatego, że niewielkie okno jest zasłonięte szeroką szpaletą okienną. Widoczne pęknięte i odkształcone łączenie drewna. Drewno części zewnętrznej jest zdeintegrowane, osłabione, brak ubytków. Mechanizm zamykania działa.

OKNO NR 11

Okno skrzynkowe, ośmiokwaterowe, podzielone ślemieniem i słupkami. Ślemię ozdobione profilowanym wałkiem, słupki półokrągłe z rowkiem. Ramy okienne od strony wewnętrznej profilowane, z rowkiem, od strony zawiasów zakończone półokrągło. Zasówki mosiężne, mechanizmy, zaczepy oryginalne. Okna zamykane mechanizmem zasuwnic.

Stan zachowania- okna zachowane w złym stanie, na powierzchni widoczne wielokrotne, łuszczące się przemalowania, ramiaki, słupki, ślemiona zewnętrzne uległy znacznej destrukcji. Ramiaki wewnątrz bardzo wypaczone, odkształcone. W części dolnej (dolne krawędzie ramiaków, parapet, szczególnie zewnętrzna dolna krawędź krosna) okno uległo całkowitej destrukcji. Zniszczenia spowodowane są odkształceniem okapników, destrukcją drewna na połączeniu ramiaków i okapników, zlewaniem i gromadzeniem się wody. Drewno jest zniszczone, na powierzchni widoczny rozpad pryzmatyczny. Ościeżnice nadają się do wymiany, podobnie jak skrzydła. Mocowania ramiaków i krosien są rozszczelnione, w miejscach łączenia duże ubytki. Mechanizm zasuwnic nie działa dobrze, dolne pręty nie wysuwają się w górnych odkształcenie okien jest tak duże, że pręty zasuwnic nie mogą wejść w gniazda. Skrzydła okienne są mocno wypaczone, widoczne odkształcenia w pionie, pomiędzy słupkami i skrzydłami pojawia się widoczna kilkumilimetrowa szczelina, podobnie odkształcenia widoczne są w poziomie pomiędzy szprosami, a skrzydłami. Dodatkowo skrzydła są opadnięte, przy próbie otwierania wypadają. Okno jako jedyne nie posiada podziału w skrzydłach górnych.

OKNO NR 12

Okno na poziomie parteru.

Trzy okna na elewacji bocznej południowej, cztery na północnej, od zewnątrz w formie leżącej elipsy, od wewnątrz prostokątne. Okno skrzynkowe, trójskrzydłowe, dziesięcioopolowe podzielone szczeblinkami. Skrzydło zewnętrzne, owalne, uchylne. Ramy okienne od strony wewnętrznej profilowane, z rowkiem, od strony zawiasów zakończone półokrągło. Klamki mosiężne, mechanizmy, zaczepy oryginalne

Stan zachowania- okna zachowane w dość dobrym stanie, na powierzchni widoczne wielokrotne, łuszczące się przemalowania, kity. Skrzydła nie są mocno odkształcone, prawdopodobnie dlatego, że niewielkie okno jest zasłonięte szeroką szpaletą okienną. Drewno części zewnętrznej jest zdeintegrowane, osłabione, brak ubytków. Mechanizm zamykania działa.

OKNO NR 13, 13a

Okno skrzynkowe, ośmiokwaterowe, podzielone ślemieniem i słupkami, czternastopolowe podzielone szczeblinkami. Skrzydła zewnętrzne górne podzielone są szczeblinkami na cztery pola. W skrzydłach wewnętrznych ten podział nie występuje.

Ślemię ozdobione profilowanym wałkiem, słupki półokrągłe z rowkiem. Ramy okienne od strony wewnętrznej profilowane, z rowkiem, od strony zawiasów zakończone półokrągło. Klamki mosiężne, mechanizmy, zaczepy oryginalne. Okna zamykane mechanizmem zasuwnic.

Stan zachowania- okna zachowane w bardzo złym stanie, na powierzchni widoczne wielokrotne, łuszczące się przemalowania, ramiaki, słupki si ślemiona zewnętrzne uległy znacznej destrukcji. Ramiaki wewnątrz bardzo wypaczone, odkształcone, W części dolnej (dolne krawędzie ramiaków, parapet, szczególnie zewnętrzna dolna krawędź krosna) okno uległo prawie całkowitej destrukcji. Drewno jest zniszczone, na powierzchni widoczny rozpad pryzmatyczny. Mocowania ramiaków i krosien są rozszczelnione, w miejscach łączenia duże ubytki. Mechanizm zasuwnic działa, jednak odkształcenie okien jest tak duże, że pręty zasuwnic nie mogą wejść w gniazda. Okna dociskane są kawałkami drewna

Skrzydła okienne są mocno wypaczone, widoczne odchylone, widoczne odkształcenia w pionie, pomiędzy słupkami i skrzydłami pojawia się widoczna kilkumilimetrowa szczelina, podobnie odkształcenia widoczne są w poziomie pomiędzy szprosami a skrzydłami.

OKNO NR 14 (opisane razem z 2,4,14a,14b)

OKNO NR 15

Okno w zwieńczeniu elewacji frontowej, od zewnątrz w formie nieregularnego owalu w formie leżącej, od wewnątrz prostokątne. Okno skrzynkowe, trójskrzydłowe, siedemnastopolowe, skrzydło zewnętrzne podzielone łukowatymi szczeblinkami, owalne, uchylne. Skrzydło zewnętrzne dopasowane kształtem do detalu sztukatorskiego elewacji. Ramy okienne od strony wewnętrznej profilowane, z rowkiem, od strony zawiasów zakończone półokrągło. Klamki mosiężne, mechanizmy, zaczepy oryginalne

Stan zachowania- okna zachowane w dość dobrym stanie, na powierzchni widoczne wielokrotne, łuszczące się przemalowania, kity. Skrzydła nie są mocno odkształcone, prawdopodobnie dlatego, że niewielkie okno jest zasłonięte szeroką szpaletą okienną. Drewno części zewnętrznej jest zdeintegrowane, osłabione, brak ubytków. Mechanizm zamykania działa.

OKNO NR 16

Okna w formie wolego oka, strychowe Po trzy na elewacjach bocznych wdachu. Okno pojedyncze, krosnowe, jednoskrzydłowe, siedmiopolewe, podzielone szczeblinkami. Ramy okienne od strony wewnętrznej profilowane, z rowkiem, od strony zawiasów zakończone półokrągło. Klamki mosiężne, mechanizmy, zaczepy oryginalne

Stan zachowania- okna zachowane w złym stanie, rzadko odnawiane, narażone na działanie czynników atmosferycznych, na powierzchni widoczne wielokrotne, łuszczące się przemalowania, ramiaki, słupki, ślemiona zewnętrzne uległy znacznej destrukcji. Ramiaki wewnątrz bardzo wypaczone, odkształcone. Drewno jest zniszczone, na powierzchni widoczny rozpad pryzmatyczny. Mocowania ramiaków i krosien są rozszczelnione, w miejscach łączenia duże ubytki.

OKNO NR 17

Trzy okna umieszczone symetrycznie na osi elewacji frontowej, podkreślają reprezentacyjny charakter obiektu, obejmują wysokość foyer. Krosna zewnętrzne zwieńczone łukiem wklęsło wypukłym, którego kształt powtórzony jest w przez szczeblinki dzielące pole górnego skrzydła środkowego. Ten kształt odpowiada profilowi zwieńczenia opaski okiennej. Kwatery wewnętrzne zwieńczone w kształcie prostokąta.

Okno skrzynkowe, dwunastokwaterowe, podzielone ślemieniem i słupkami, czterdziestopolewe podzielone szczeblinkami. Skrzydła boczne, węższe dzielone w części górnej na dwie części, w części dolnej na trzy części. Skrzydła środkowe dzielone są szczeblinkami na cztery pola w części górnej i na sześć pól w części dolnej. Ślemię ozdobione profilowanym wałkiem, słupki z wklęsłym fazowaniem. Ramy okienne od strony wewnętrznej profilowane, z rowkiem, od strony zawiasów zakończone półokrągło. Klamki mosiężne, mechanizmy, zaczepy oryginalne. Okna zamykane są jedyni miejscowo na klameczki, nie występuje tu mechanizm zasuwnic.

Stan zachowania- okna zachowane w złym stanie, na powierzchni widoczne wielokrotne, łuszczące się przemalowania, w części dolnej, gdzie następuje spływanie wody widoczna duża destrukcja drewna wywołana działaniem wody. Odształceniem się okapników, destrukcją drewna na połączeniu ramiaków i okapników. W części dolnej (dolne krawędzie ramiaków, parapet, szczególnie zewnętrzna dolna krawędź krosna uległa prawie całkowitej destrukcji. Drewno jest zniszczone, na powierzchni widoczny rozpad pryzmatyczny. Wypaczenie okien powoduje, że przy otwieraniu wykazują skłonność do wyskakiwania z zawiasów

Skrzydła okienne są mocno wypaczone, widoczne odchylenie, odształcenia w pionie, pomiędzy słupkami i skrzydłami pojawia się widoczna kilkumilimetrowa szczelina, podobnie odształcenia widoczne są w poziomie pomiędzy szprosami a skrzydłami. Odchylenia od pionu są tak duże wysokie skrzydła nie dają się domknąć i wyższe klameczki nie są zamykane.

OKNO NR 18

Okna na poziomie parteru

Cztery okna umieszczone na elewacji bocznej, południowej,

Okno skrzynkowe, ośmiokwaterowe, podzielone ślemieniem i słupkami, czternastopolowe podzielone szczeblinkami. Skrzydła zewnętrzne górne podzielone są szczeblinkami na cztery pola. W skrzydłach wewnętrznych ten podział nie występuje. Ślemię ozdobione profilowanym wałkiem, słupki półokrągłe z rowkiem. Ramy okienne od strony wewnętrznej profilowane, z rowkiem, od strony zawiasów zakończone półokrągło. Zasuwiki mosiężne, mechanizmy, zaczepy oryginalne. Okna zamykane mechanizmem zasuwnic.

Stan zachowania- okna zachowane w złym stanie, na powierzchni widoczne wielokrotne, łuszczące się przemalowania, ramiaki, słupki, ślemiona zewnętrzne uległy znacznej destrukcji. Ramiaki wewnętrzne bardzo wypaczone, odkształcone. W części dolnej (dolne krawędzie ramiaków, parapet, szczególnie zewnętrzna dolna krawędź krosna) okno uległo całkowitej destrukcji. Zniszczenia spowodowane są odkształceniem okapników, destrukcją drewna na połączeniu ramiaków i okapników, zlewaniem i gromadzeniem się wody. Drewno jest zniszczone, na powierzchni widoczny rozpad pryzmatyczny. Ościeżnice nadają się do wymiany, podobnie jak skrzydła. Mocowania ramiaków i krosien są rozszczelnione, w miejscach łączenia duże ubytki. Mechanizm zasuwnic nie działa dobrze, dolne pręty nie wysuwają się w górnych odkształcenie okien jest tak duże, że pręty zasuwnic nie mogą wejść w gniazda. Skrzydła okienne są mocno wypaczone, widoczne odkształcenia w pionie, pomiędzy słupkami i skrzydłami pojawia się widoczna kilkumilimetrowa szczelina, podobnie odkształcenia widoczne są w poziomie pomiędzy szprosami, a skrzydłami. Dodatkowo skrzydła są opadnięte, przy próbie otwierania wypadają.

DRZWI WEJŚCIOWE DO BUDYNKU

Zachowały się wszystkie drzwi do budynku. Drzwi nie spełniają współczesnych norm przenikalności cieplnej są jednak oryginalne i stanowią integralną część zabytkowego obiektu, w związku z tym mają być zachowane i poddane pracom konserwatorskim. Drzwi zachowane w dość dobrym stanie, zachowały się nawet oryginalne szyby kryształowe z fazowanymi krawędziami. W trakcie ostatniego remontu elewacji usunięto wszystkie nawarstwienia i przemalowania, drewno zostało wyszlifowane, ubytki uzupełnione, na powierzchni założono warstwę ciemnej lakierobejcy w kolorze ciemnobrązowym, wyregulowane zostały zawiasy, uzupełnione zamknięcia. Obecnie widoczne są zniszczenia drewna w dolnych partiach skrzydeł i ościeżnic wywołane działaniem wody, powierzchnia lakierobejcy jest spękana, odspojona, na powierzchni widoczne liczne ubytki wywołane pęcznieniem i kurczeniem się drewna pod wpływem wilgoci. Ponad to widoczne są rozszczelnienia połączeń, drobne zniszczenia powstałe pod wpływem działania czynników mechanicznych. Szczególnie duże nieszczelności widoczne są pomiędzy górnymi krawędziami skrzydeł drzwiowych, a łukowym nadprożem podpierającym nadświetle. W trakcie ostatniego remontu wprowadzono w tym miejscu uszczelnienie z płótna podbarwionego w kolorze drzwi, należałoby przewidzieć wprowadzenie listwy domykającej w kształcie łuku, z uszczelką, mocowanej na skrzydłach od wewnątrz, która będzie działała jak istniejąca listwa przymykowa. Na tym etapie nie jest możliwe określenie oryginalnej kolorystyki, wszystkie warstwy zostały usunięte podczas poprzedniej konserwacji.

4. PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

OKNA

We oknach konserwowanych proponuje się wykonanie następujących prac

- demontaż skrzydeł okiennych, usunięcie zdeintegrowanych , spękanych kitów, delikatne wymontowanie szyb,
- usunięcie fragmentów zbutwiałych, zdeintegrowanych, które utraciły swe właściwości mechaniczne. Przewiduje się usuwanie fragmentów ramiaków skrzydeł (w większości okien dolne krawędzie najbardziej narażone na działanie czynników atmosferycznych) słupki, dolne krawędzie ościeżnic,
- wzmocnienie strukturalne zachowanych elementów drewnianych, (PU-Holzverfestigung Remmers - poliuretanowy środek do wzmacniania i stabilizacji osłabionych powierzchni drewna, które zostały zaatakowane przez grzyby lub owady),
- w zachowanych i konserwowanych kwaterach zewnętrznych należy wyfrezować wręby na uszczelki wciskane,
- rekonstrukcję zbutwiałych kwater zewnętrznych, należy zachować oryginalny przekrój, profil ramiaka, zastosować oryginalne klamki i zawiasy zdementowane z okien oryginalnych i oczyszczone, w kwaterach zrekonstruowanych należy wyfrezować wręby na uszczelki wciskane, w mniejszych oknach dopuszcza się zastosowanie najcieńszych szyb zespolonych (4-6-4mm) mocowanych na listewki od strony zewnętrznej,
- na delikatne opalenie skrzydeł i ram okiennych, pozostawić świadki ewentualnych warstw oryginalnych, w trakcie usuwania należy zwrócić uwagę czy w zagłębieniach nie zachowały się fragmenty oryginalnej kolorystyki, wykonano odkrywki stratygraficzne w miejscach dostępnych, we wszystkich wykonanych odkrywkach stwierdzono występowanie jednej, dwóch warstw przemalowań. W trakcie poprzednich remontów usuwano warstwy przemalowania o do czystego drewna. Być może w zagłębieniach zachowały się pozostałości oryginalnej warstwy, które będą wskazówką do kolorystyki.
- zawiasy, zawrotnice, klameczki, odbojniki, zasuw, haki przeciwwiatrowe poddać konserwacji poprzez usunięcie korozji, doprowadzenie do właściwego kształtu przywracającego sprawność techniczną, zabezpieczeniu farbą antykorozyjną,
- należy sprawdzić pozycję zawiasów oraz przyleganie przylg skrzydeł i ościeżnicy, w przypadku występowania szczelin, odkształceń należy przewidzieć zestruganie, doklejenie , wyrównanie- prace stolarskie, które pozwolą na wyrównanie przylg. W przypadku odkształcenia pozycji zawiasów należy je wymontować, wprowadzić fleki w zniszczone drewno a następnie zakuć zawiasy na nowo tak aby nie powodowały odkształcenia skrzydła, należy sprawdzać przyleganie skrzydeł do ościeżnicy i w razie potrzeby powtarzać zabiegi uzupełniania i zestrugiwania drewna do uzyskania szczelnego połączenia (nie więcej niż mm) bez dociskania i powodowania naprężeń w zawiasach

- powierzchnię drewna przeszlifować, szpachlować, malować. Jeśli w wykonanych odkrywkach pojawią się pozostałości oryginalnej kolorystyki wprowadzić kolor oryginału. Jeśli w zagłębieniach nie zachowały się pozostałości oryginalnego przemalowania zaleca się zastosowanie farby alkidowej, kryjącej, satynowej w kolorze starej bieli (NCS0500-N)

OKNO NR 1

- konserwacja wg. Programu prac konserwatorskich,
- przewiduje się wymianę skrzydeł zewnętrznych, wymienione skrzydła wykonać dokładnie wg oryginalnych, należy zachować oryginalny materiał, kształt profilu, podziały, zastosować oryginalne klamki i zawiasy zdementowane z okien oryginalnych. Po wykonaniu pierwszego rekonstruowanego skrzydła zewnętrznego należy zatwierdzić wzór komisyjnie.

OKNO NR 2

- konserwacja wg. Programu prac konserwatorskich,
- przewiduje się wymianę skrzydeł zewnętrznych, wymienione skrzydła wykonać dokładnie wg oryginalnych, należy zachować oryginalny materiał, kształt profilu, podziały, zastosować oryginalne klamki i zawiasy zdementowane z okien oryginalnych. Po wykonaniu pierwszego rekonstruowanego skrzydła zewnętrznego należy zatwierdzić wzór komisyjnie.

OKNO NR 3

- konserwacja wg. Programu prac konserwatorskich,

OKNO NR 4

Ze względu na zły stan zachowania proponuje się wymianę i rekonstrukcję okien nr 4 na wzór istniejących. Okna odtworzyć dokładnie wg oryginału z zachowaniem kształtu profili, podziałów, z zachowaniem wymiarów od strony elewacji i od strony wnętrza. Wykonane powinny być z drewna sosnowego, litego I/II klasy, średnio-żywicznego o wilgotności jak dla stolarki budowlanej zewnętrznej 12 -16%. Szczeliny kwater pełne, czopowane w ramiaku. Zastosować oryginalne zawiasy, klamki mechanizmy, zdementowane z okien oryginalnych. Po wykonaniu pierwszego rekonstruowanego okna należy zatwierdzić wzór komisyjnie.

OKNO NR 5

- konserwacja wg. Programu prac konserwatorskich,

OKNO NR 6

- konserwacja wg. Programu prac konserwatorskich,

OKNO NR 7

- konserwacja wg. Programu prac konserwatorskich,
- przewiduje się wymianę skrzydeł zewnętrznych, wymienione skrzydła wykonać dokładnie wg oryginalnych, należy zachować oryginalny materiał, kształt profilu, podziały, zastosować oryginalne klamki i zawiasy zdementowane z okien oryginalnych. Po wykonaniu pierwszego rekonstruowanego skrzydła zewnętrznego należy zatwierdzić wzór komisyjnie.

OKNO NR 8

Ze względu na zły stan zachowania proponuje się wymianę i rekonstrukcję okien nr 8 na wzór istniejących. Okna odtworzyć dokładnie wg oryginału z zachowaniem kształtu profili, podziałów, z zachowaniem wymiarów od strony elewacji i od strony wnętrza. Wykonane powinny być z drewna sosnowego, litego I/II klasy, średnio-żywicznego o wilgotności jak dla stolarki budowlanej zewnętrznej 12 -16%. Szczelbiny kwater pełne, czopowane w ramiaku. Zastosować oryginalne zawiasy, klamki mechanizmy, zdemonstrowane z okien oryginalnych. Po wykonaniu pierwszego rekonstruowanego okna należy zatwierdzić wzór komisynie.

OKNO NR 9- poziom parteru i I piętra

Ze względu na zły stan zachowania proponuje się wymianę i rekonstrukcję okien nr 9 na wzór istniejących. Okna odtworzyć dokładnie wg oryginału z zachowaniem kształtu profili, podziałów, z zachowaniem wymiarów od strony elewacji i od strony wnętrza. Wykonane powinny być z drewna sosnowego, litego I/II klasy, średnio-żywicznego o wilgotności jak dla stolarki budowlanej zewnętrznej 12 -16%. Szczelbiny kwater pełne, czopowane w ramiaku. Zastosować oryginalne zawiasy, klamki mechanizmy, zdemonstrowane z okien oryginalnych. Po wykonaniu pierwszego rekonstruowanego okna należy zatwierdzić wzór komisynie.

OKNO NR 9- poziom II piętra

- konserwacja wg. Programu prac konserwatorskich,
- przewiduje się wymianę skrzydeł zewnętrznych, wymienione skrzydła wykonać dokładnie wg oryginalnych, należy zachować oryginalny materiał, kształt profilu, podziały, zastosować oryginalne klamki i zawiasy zdemonstrowane z okien oryginalnych. Po wykonaniu pierwszego rekonstruowanego skrzydła zewnętrznego należy zatwierdzić wzór komisynie.

OKNO NR 10

- konserwacja wg. Programu prac konserwatorskich.

OKNO NR 11

Ze względu na zły stan zachowania proponuje się rekonstrukcję wg wzoru okna nr 8

OKNO NR 12

- konserwacja wg. Programu prac konserwatorskich.

OKNO NR 13,13a

Ze względu na zły stan zachowania proponuje się wymianę i rekonstrukcję okien nr 13, 13a na wzór istniejących. Okna odtworzyć dokładnie wg oryginału z zachowaniem kształtu profili, podziałów, z zachowaniem wymiarów od strony elewacji i od strony wnętrza. Wykonane powinny być z drewna sosnowego, litego I/II klasy, średnio-żywicznego o wilgotności jak dla stolarki budowlanej zewnętrznej 12 -16%. Szczelbiny kwater pełne, czopowane w ramiaku. Zastosować oryginalne zawiasy, klamki mechanizmy, zdemonstrowane z okien oryginalnych. Po wykonaniu pierwszego rekonstruowanego okna należy zatwierdzić wzór komisynie.

OKNO NR 14

- konserwacja wg. Programu prac konserwatorskich,
- przewiduje się wymianę skrzydeł zewnętrznych, wymienione skrzydła wykonać dokładnie wg oryginalnych, należy zachować oryginalny materiał, kształt profilu, podziały, zastosować oryginalne klamki i zawiasy zdementowane z okien oryginalnych. Po wykonaniu pierwszego rekonstruowanego skrzydła zewnętrznego należy zatwierdzić wzór komisyjnie.

OKNO NR 14a,14b

Ze względu na zły stan zachowania proponuje się wymianę i rekonstrukcję okien nr 14a, 14b na wzór istniejących. Okna odtworzyć dokładnie wg oryginału z zachowaniem kształtu profili, podziałów, z zachowaniem wymiarów od strony elewacji i od strony wnętrza. Wykonane powinny być z drewna sosnowego, litego I/II klasy, średnio-żywicznego o wilgotności jak dla stolarki budowlanej zewnętrznej 12 -16%. Szczelbiny kwater pełne, czopowane w ramiaku. Zastosować oryginalne zawiasy, klamki mechanizmy, zdementowane z okien oryginalnych. Po wykonaniu pierwszego rekonstruowanego okna należy zatwierdzić wzór komisyjnie.

OKNO NR 15

- konserwacja wg. Programu prac konserwatorskich.

OKNO NR 16

- konserwacja wg. Programu prac konserwatorskich.

OKNO NR 17

-problemem w tych oknach jest brak dostępu do górnych klameczek, okna niższe zamykane są jedynie na dolną klamkę powodując postępowanie odkształceń, proponuje się wprowadzenie zamknięć zasuwowych które przez przekręcenie klamki powodowałyby wprowadzanie pręta do zaczepu i zamykanie okna do ślemienia i część dolnej,

- przewiduje się wymianę zewnętrznych skrzydeł bez stosowania szyn termoizolacyjnych , wymienione skrzydła wykonać dokładnie wg oryginalnych, należy zachować oryginalny materiał, kształt profilu, podziały, zastosować oryginalne klamki i zawiasy zdementowane z okien oryginalnych. Po wykonaniu pierwszego rekonstruowanego skrzydła zewnętrznego należy zatwierdzić wzór komisyjnie.

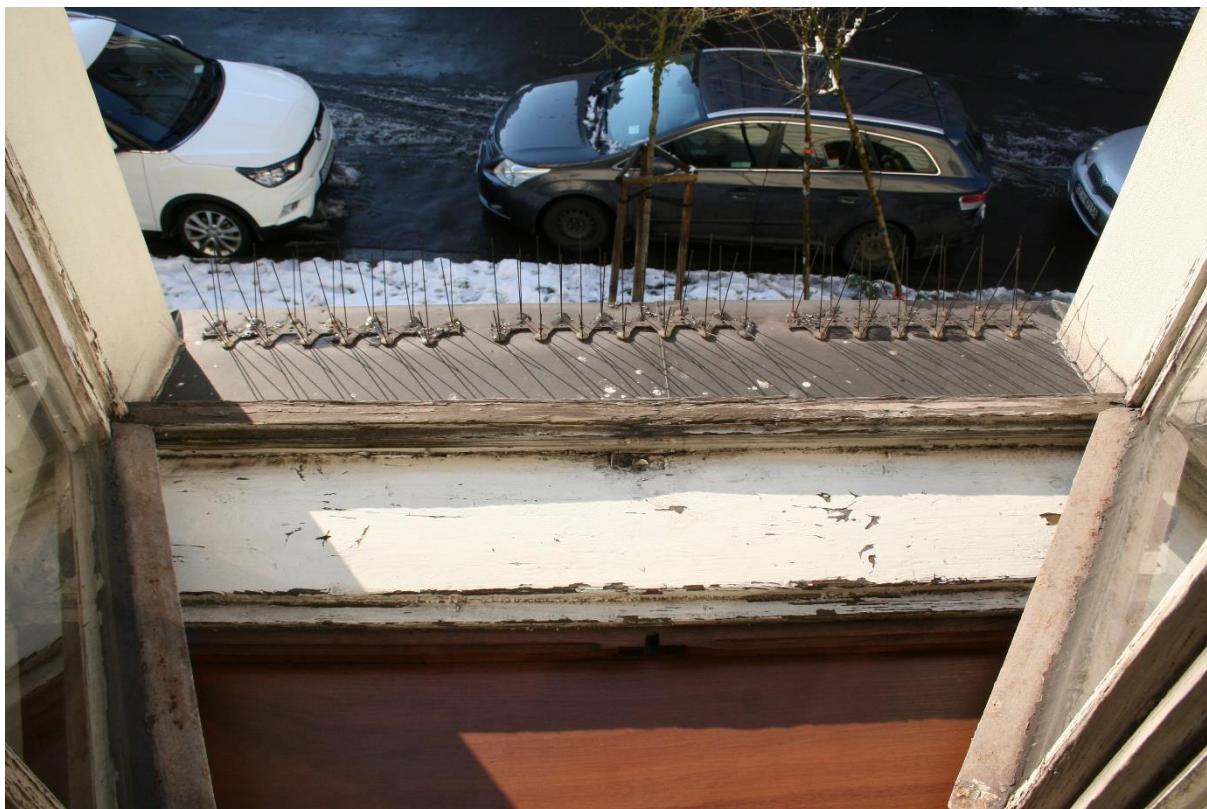
OKNO NR 18

Ze względu na zły stan zachowania proponuje się wymianę i rekonstrukcję okien nr 18 na wzór istniejących. Okna odtworzyć dokładnie wg oryginału z zachowaniem kształtu profili, podziałów, z zachowaniem wymiarów od strony elewacji i od strony wnętrza. Wykonane powinny być z drewna sosnowego, litego I/II klasy, średnio-żywicznego o wilgotności jak dla stolarki budowlanej zewnętrznej 12 -16%. Szczelbiny kwater pełne, czopowane w ramiaku. Zastosować oryginalne zawiasy, klamki mechanizmy, zdementowane z okien oryginalnych. Po wykonaniu pierwszego rekonstruowanego okna należy zatwierdzić wzór komisyjnie.

DRZWI ZEWNĘTRZNE

- demontaż skrzydeł drzwiowych na czas pracy , usunięcie zdeintegrowanych , spękanych kitów,
- wzmocnienie strukturalne elementów drewnianych w dolnych partiach , (PU-Holzverfestigung Remmers - poliuretanowy środek do wzmacniania i stabilizacji osłabionych powierzchni drewna, które zostały zaatakowane przez grzyby lub owady),
- zawiasy, klamki, odbojniki, zasuwy, poddać konserwacji poprzez usunięcie korozji, doprowadzenie do właściwego kształtu przywracającego sprawność techniczną, zabezpieczeniu farbą antykorozyjną,
- należy sprawdzić pozycję zawiasów oraz przyleganie przylg skrzydeł drzwiowych i ościeżnicy, w przypadku występowania szczelin, odkształceń należy przewidzieć zestruganie, doklejenie , wyrównanie- prace stolarskie, które pozwolą na wyrównanie przylg. Należy sprawdzać przyleganie skrzydeł do ościeżnicy i w razie potrzeby powtarzać zabiegi uzupełniania i zestrugiwania drewna do uzyskania szczelnego połączenia bez dociskania i powodowania naprężeń w zawiasach, wprowadzić listwy domykające w kształcie łuku, z uszczelką, mocowane na skrzydłach od wewnątrz, które będą działały jak istniejąca pionowa listwa przymykowa.
- powierzchnię drewna przeszlifować, szpachlować ubytki, malować. Proponuje się zastosowanie lakierobejcy w kolorze stary dąb.

6. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Okno nr 1- zniszczenia dolnych partii zewnętrznych

Okno nr 4 – widoczne nieszczelności górnych skrzydeł zewnętrznych

Stan zachowania elementów zewnętrznych narażonych na działanie zmiennych czynników atmosferycznych

Stan zachowania- zniszczenia w dolnej partii szczególnie narażonej na działanie spływającej wody, skraplającej się wilgoci, brak blaszki blokującej pręt zasuw

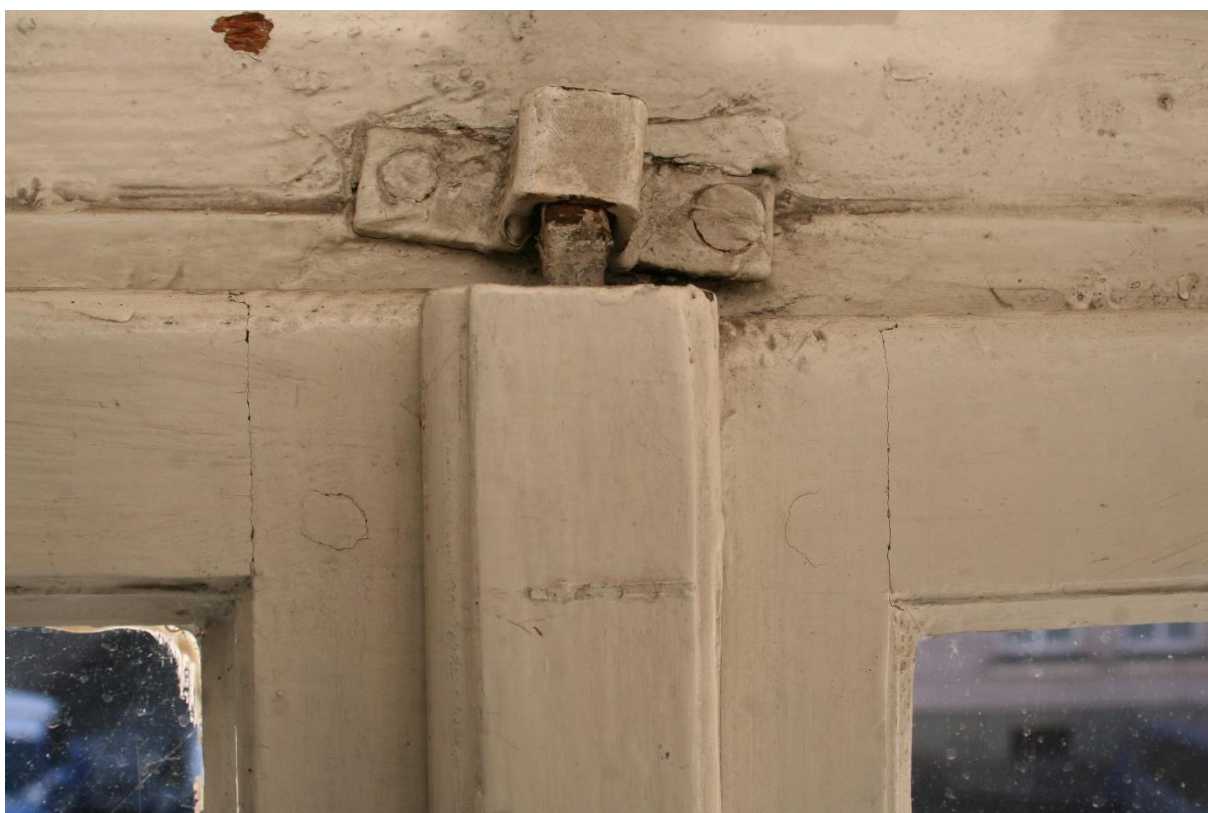
Stan zachowania- widoczne nieszczelności i odkształcenia skrzydeł, zepsuty mechanizm zasuw, górna część okna nie jest domykana

Stan zachowania- zniszczenia w dolnej partii

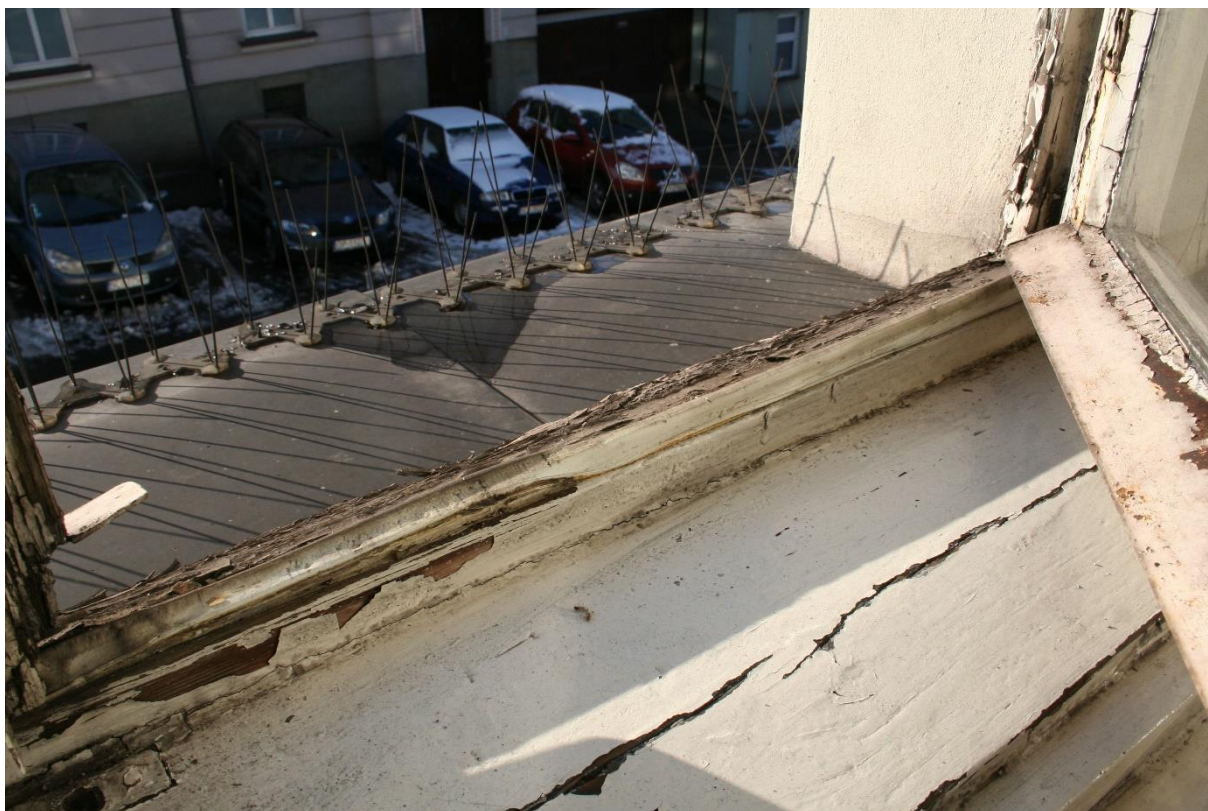
Stan zachowania – zniszczenia w partii dolnej, odkształcenie i uszkodzenie gniazd

Stan zachowania- charakterystyczne zniszczenia w dolnej partii

Stan zachowania – charakterystyczne zniszczenia w dolnej partii

Okno nr 17 we foyer- widoczne nieszczelności i odkształcenia skrzydeł

Stan zachowania – rozklejenie drewna skrzydła okiennego

Stan zachowania – destrukcja drewna od strony zewnętrznej, opadnięcie skrzydeł

Okno nr 14a- widoczne odkształcenia, destrukcja drewna na całej powierzchni, sposoby na domknięcie odkształconych skrzydeł

Stan zachowania – zniszczenia mechanizmu zamykania- okna nie są domknięte

Stan zachowania

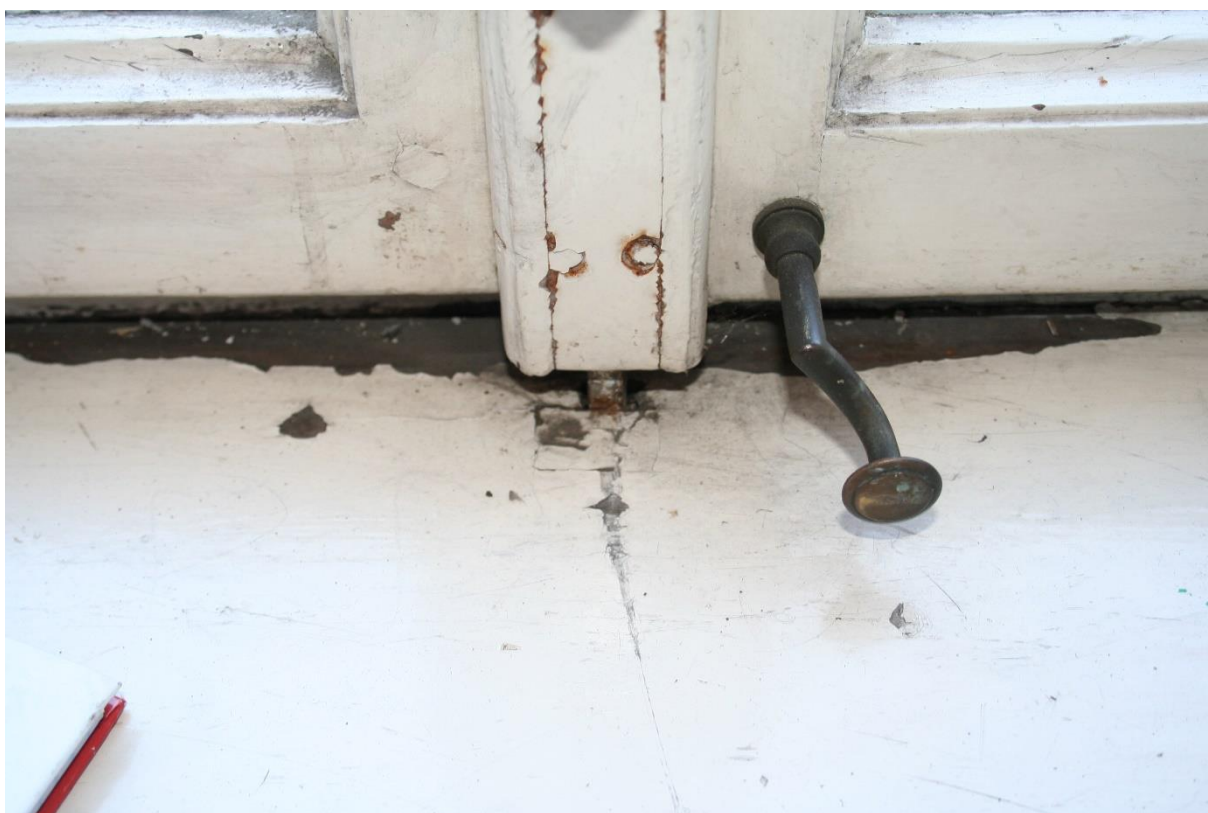

Oryginalne klameczki

Stan zachowania

Drzwi na elewacji frontowej

Drzwi na elewacji bocznej

Drzwi na elewacji bocznej widok od wewnątrz

Drzwi na elewacji bocznej

Drzwi na elewacji tylnej

Drzwi na elewacji bocznej północnej

Drzwi na elewacji bocznej północnej

INWENTARYZACJA SZCZEGÓŁOWA
STOLARKI OKIENNEJ

